

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Magyar Tivadar ügyvéd felperesnek dr. Egressy András ügyvéd által képviselt alperes ellen fuvardíj megfizetése iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2009. június 9-én kelt 7.G.25.951/2007/14. számú ítélete ellen az alperes részéről 15. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben és akként változtatja meg, hogy az alperest terhelő első fokú perköltséget 126.000 (egyszázhuszonhatezer) forintra leszállítja, egyebekben helybenhagyja.

A Fővárosi Ítéltábla kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 18.000 (tizennyolcezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes szállítmányozóként a ... GmbH tulajdonában álló - többnyire eu-raklapra helyezett - áru Magyarország-Ausztria viszonylatában történő közúti fuvarozását rendelte meg a felperestől 2007. évben.

A többször ismétlődő fuvarfeladat teljesítéséről a felperes a számláit kiállította, és azokat, valamint, amennyiben cserepalettát nem kapott a címzettől, annak erre vonatkozó 0-ás igazolását az alperesnek átadta.

Az alperes a felperes 2007. augusztus 10-i esedékességű bruttó 521.541 forint fuvardíjról kiállított számlája alapján 2007. augusztus 24-én 200.000 forintot, a 2007. augusztus 24-i esedékességű bruttó 519.864 forint fuvardíjról kiállított számla

alapján 69.624 forintot fizetett meg, az ezt meghaladó teljesítéstől elzárkózott; eu-raklap hiányra hivatkozással 450.240 forint követelésről kompenzációs számlát állított ki a felperes felé.

A felperes 2007. október 18-án beérkezett keresetében 771.781 forint és járulékai megfizetésére támasztott igényt. A per során a követelését - hivatkozva arra, hogy a 2007. augusztus 10-i esedékességű számlatartozásból az alperes 2007. október 26-án további 321.541 forintot megfizetett - leszállította; 450.240 forint fuvardíjtartozásra, annak az ítélethozataltól a kifizetésig a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamatára, továbbá mindösszesen 130.129 forint lejárt késedelmi kamattartozásra támasztott igényt, utóbbi követelését a 2009. május 12-én 12. sorszám alatt beérkezett előkészítő iratában részletezte.

Keresetében arra hivatkozott, hogy az alperessel kötött fuvarozási szerződéseket megfelelően teljesítette, az eu-raklapok vonatkozásában sem terheli szerződésszegés; amikor csereraklapot kapott, azt visszaszállította, csereraklap átadásának a hiánya esetén a címzett által erre vonatkozóan kiállított 0-ás igazolását az alperesnek minden esetben átadta.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, 450.240 forint kárigényre beszámítási kifogást terjesztett elő, hivatkozva arra, hogy a fuvarozási szerződéseket a felperes megszegte, elmulasztotta visszaszállítani a 0-ás igazolásokban szereplő darabszámú palettát, ezzel kárt okozott; az alperesnek kellett az áru tulajdonosa felé a cserepaletták ellenértékét - mely meg is haladta a beszámítási kifogásban megjelölt összeget - kifizetnie.

A késedelmi kamatigényt arra hivatkozással vitatta, hogy ezen követelésre vonatkozóan számlát, illetőleg felszólítást nem kapott, a késedelem csekély mértékű, illetőleg a kompenzációs számla kiállítása okán a felperes követelése ebben a körben megszűnt, így a késedelem kizárt.

A felperes a beszámítási kifogás elutasítását kérte, vitatta a szerződésszegését.

Az elsőfokú bíróság 2009. június 9. napján kelt 7.G.25.951/2007/14. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 580.370 forintot, és ezen összegből 450.245 forint után 2009. június 10. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév utolsó napját megelőző napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű késedelmi kamatát, valamint 203.000 forint perköltséget, megállapítva, hogy ezt meghaladó költségeiket a felek maguk viselik.

Ítélete indokolásában megállapította, hogy a peres felek között a Ptk. 216. § (1) bekezdése szerint szóban, a Ptk. 488. § (1) bekezdése szerint minősülő fuvarozási szerződések jöttek létre, melyek részét képezte az az általános fuvarozási gyakorlat, hogy eu-cserepalettára szerelt küldemény esetén a fuvarozónak a cserepalettával a feladó felé el kell számolnia. A felek egyezően adták elő, hogy a felperes a címzettől átvett darabszámú palettával elszámolt, cserepaletta átvétele hiányában arról eredeti példányú adóslevelet adott át az alperesnek. A lefolytatott tanúbizonyítás azt is alátámasztotta, hogy az alperes mint az adóslevelek birtokosa

az okiratokban szereplő darabszámú paletták elszállítására lett volna jogosult, ugyanakkor a perben nem álló gazdálkodó szervezetek részére küldte meg az okiratokat, melyeket utóbb nem állt módjában visszaszerezni. Tekintve, hogy a megküldésre nem szerződési, vagy jogszabályi rendelkezés alapján lett volna köteles, adminisztratív ügykezelési hibát vétett. Az alperes beszámítási kifogása a Ptk. 4. § (4) bekezdésében foglaltakra figyelemmel sem foghat helyt; az eredeti példányú adóslevelek továbbítása körében nem az adott helyzetben elvárható módon járt el, továbbá nem nyert bizonyítást a felperes szerződésszegése, így kárfelelősség nem terhelheti. Az alperes a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően nem bizonyította, hogy a felperesnek fizikailag kellett a cserepalettákat visszaszállítania, az adóslevelek átadása nem volt elegendő a szerződésszerű teljesítéshez. Ezt a lefolytatott tanúbizonyítás nem igazolta, ellenkezőleg, azt támasztotta alá, hogy az alperes hosszabb időn át elfogadta a felperes adóslevéllel történő cserepaletta teljesítését. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság arra vont következtetést, hogy a felperes a Ptk. 493. § (2) bekezdése alapján az alperes utasításait követve, szerződésszerűen járt el, így a Ptk. 499. § (1) bekezdése szerinti fuvardíj megfizetésére alappal támasztott igényt.

A késedelmi kamatkövetelés vonatkozásában az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a Ptk. 298. § a) pontja alapján késedelmesen tett eleget a számla megfizetésére vonatkozó kötelezettségének, a késedelem idejére a felperes a Ptk. 301/A. § (1) és (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelő összegben felszámított késedelmi kamat megfizetését kérte.

Az elsőfokú bíróság a perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott, az annak részét képező jogi képviseleti munkadíjról a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján döntött.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását, elsődlegesen a kereset elutasítását, beszámítási kifogásának történő helytadást, másodlagosan perköltség-fizetési kötelezettsége leszállítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálása során tévesen figyelmen kívül hagyta, hogy a felperesnek az elvitt paletták helyett nem adósleveleket, hanem cserepalettákat kellett volna visszahoznia. Figyelmen kívül maradt, hogy a felperes naponta fuvarozott, így módjában állt volna a következő fuvar során az előző nap át nem vett, adóslevélben megjelölt darabszámú cserepaletta visszahozatala. Az alperes a nem vitásan átvett eredeti adóslevelek alapján külön kamionokat küldhetett volna ki a felperes által otthagytott raklapokért, ez azonban sértette volna az okszerű gazdálkodás elvét, annak költsége elérte volna az okozott kárt. Utalt arra is, hogy a jogviszonyukat a felperes mondta fel azonnali hatállyal, az alperesnek jogában állt volna, hogy a felperes költségére küldjön ki szállítóeszközt a raklapok visszahozatala érdekében, ennek költségét azonban nem állt módjában és szándékában előlegezni. Tévesen vont következtetést az elsőfokú bíróság arra, hogy az alperes adminisztrációs hibát vétett; az eredeti adósleveleket a címzettek számláihoz mellékelte, mely a szabályos eljárási rendnek megfelelt, ugyanis a címzettekhez kerültek azok a raklapok, amelyek a feladó tulajdonát képezték. Az, hogy a paletta-tulajdonos és a címzettek a paletták vonatkozásában egymással nem tudtak elszámolni, az alperes

terhére nem eshet, amennyiben az emiatt vele szemben érvényesített árutulajdonosi igényt Ausztriában jogi útra terelte volna, annak költsége ugyancsak meghaladta volna a kárt.

Másodlagosan kérte az első fokú perköltség-fizetési kötelezettsége arányosítását a 420.000 forintos pertárgyértékhez.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

Az alperes fellebbezése túlnyomó részben megalapozott.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, és döntően helytálló az ügy érdemében levont jogi következtetése is.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a peres felek között a Ptk. 488. § (1) bekezdése szerint minősülő fuvarozási jogviszony jött létre, és a megállapodás tartalmára lefolytatott tanúbizonyítás eredményének okszerű, a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelő értékelésével határozta meg a felperes cserepalettákhoz kapcsolódó szerződéses kötelezettségét akként, hogy az átvett darabokkal elszámolni, vagy az átvétel lehetősége hiányában az erről kiállított igazolást az alperesnek átadni tartozott.

A perben nem volt vitás, hogy a felperes az átvett palettákkal elszámolt, az alperes a beszámítási kifogással érvényesített kárigényét arra hivatkozással terjesztette elő, a felperes azzal szegte meg a szerződést, hogy elmulasztotta az igazolásokban szereplő darabszámú paletta visszaszállítását a címzettől, így az áru tulajdonosa felé az alperesnek kellett helytállnia. A fellebbezésben előadottak szerint a jogviszonyuk megszűnésekor a kárösszeget elérő költséggel lehetett volna a címzettnél maradt palettákat visszaszállítani, mely a felperest terhelte volna.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 164. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási terhet helytállóan telepítette az alperesre, és helyesen vont következtetést a szerződésszegés bizonyítatlanságára, ennek okán a beszámítási kifogás alaptalanságára.

A per nem vitás adatai szerint a felperes nem a jogviszony megszűnésekor, hanem a heti elszámolások során, a fuvardíjról kiállított számláival együtt adta át a raklap-igazolásokat, melyeket az alperes elfogadott.

Az nem nyert bizonyítást, hogy a felperes a napi szintű fuvarozás során az éppen birtokában lévő igazolás alapján meg sem kísérelte a csereraklapok beszerzését; az igazolás - nem vitásan - csereraklapra jogosított ugyan, de - a tanúbizonyítás szerint - a fuvarozón kívüli körülményektől függött, hogy az igazolás alapján ténylegesen át tudott-e venni csereraklapokat, így azt kizárhatta visszafuvar vagy az, hogy az adott időpontban azokkal a címzett nem is rendelkezett.

Mindezekre figyelemmel helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a raklapokra vonatkozó igazolások átadásával jogszerűen teljesíthetett, ennek ellenkezőjét, a felperes mulasztását az alperes kétségmentesen nem bizonyította.

A peres felek jogviszonyában az igazolások alperesnek történő átadása megtörténte bír jelentőséggel, az okiratok további sorsa felperesi szerződésszegés vizsgálata körében, a jogvita elbírálása szempontjából érdektelen, így az elsőfokú bíróság szükségtelenül minősítette az alperes okiratokkal kapcsolatos ügykezelését, e körben alaptalanul hívta fel a Ptk. 4. § (4) bekezdésében foglaltakat, ugyanígy ennek okán irreleváns az alperes saját ügykezelése megfelelőségére tett fellebbezési előadása is.

A fent kifejtettek szerint az elsőfokú bíróság helyesen vont következtetést a beszámítási kifogás alaptalanságára, valamint arra, hogy a felperest a fuvarszerződések teljesítése okán megilleti a szolgáltatása alaptalanul visszatartott pénzbeli ellenértéke, továbbá helytállóan kötelezte az alperest késedelmes teljesítése miatt - annak jogkövetkezményeként - késedelmi kamat megfizetésére is.

A per főtárgyát nem érintő, az első fokú perköltségfizetési kötelezettségre vonatkozó másodlagos fellebbezési kérelem részben, az alábbiak szerint megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint az alperest terhelő első fokú perköltség megállapítása során a Pp. 75. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel helytállóan vette számításba a felperes által lerótt 47.000 forint eljárási illeték összegét, valamint azt, hogy a felperes jogi képviselővel járt el, így annak díjazása is költségként felszámítható.

A felperes a jogi képviseletével felmerült díjazás megállapítása alapjául 2009. május 12-én megállapodást csatolt.

A 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése szerint a fél a pernyertessége esetére igényelheti, hogy a pervesztes fél az ügyvédi megbízási szerződésben kikötött megbízási díjat, valamint a kifizetett készkiadást térítse meg a részére, a 2. § (2) bekezdése azonban lehetővé teszi, hogy a bíróság a fentiek szerinti munkadíj összegét mérsékelje, ha az nem áll arányban a pertárgy értékével vagy a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel.

Figyelembevéve a pertárgy értékét, valamint azt, hogy az ügyben három tárgyalás megtartására került sor, illetőleg a benyújtott okiratok szerkesztésének nehézségét, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított ügyvédi munkadíjat 79.000 forintra mérsékelte, és ennek megfelelően az alperest terhelő

perkölségfizetési kötelezettséget 126.000 forintra leszállította, az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint e körben részben megváltoztatva, egyebekben helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése a per érdemében nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperes jogorvoslati perkölsége megfizetésére, mely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével megállapított, általános forgalmi adót is tartalmazó 18.000 forint jogi képviselési munkadíjból áll.

Budapest, 2009. november 10.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s. k.,
előadó bíró

Dr. Rédei Anna s. k.,
bíró